

Gebruik figuur 1 en figuur 2.

De onderzoekers geven aan dat het verschil in figuur 1 significant is en dat het verschil in figuur 2 niet significant is.

- 2p 13 Beredeneer of uit de onderzoeksresultaten blijkt dat in het experiment politieke socialisatie van EU-burgers heeft plaatsgevonden. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept politieke socialisatie;
 - een omschrijving van het begrip significant;
 - gegevens uit figuur 1 om significantie te illustreren;
 - gegevens uit figuur 2 om significantie te illustreren.

Opgave 3 Aardgasvrije wijken

Bij deze opgave horen de teksten 4 en 5 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan, heeft het kabinet Rutte III in 2019 het Klimaatakkoord gepubliceerd. Daarin staat dat in 2050 alle wijken in Nederland aardgasvrij moeten zijn. Voor het realiseren van dit doel zijn de gemeenten verantwoordelijk. Elke gemeenteraad moet op termijn besluiten wanneer welke wijk van het aardgas afgaat en op welke warmtevoorzieningen kan worden overgestapt. In enkele gemeenten lopen pilotprojecten (proefprojecten) waarin bewoners betrokken worden bij plannen voor het aardgasvrij maken van hun wijk. Onderzoek- en adviesbureau Platform31 heeft uit deze projecten lessen getrokken voor politici en beleidsmakers in andere gemeenten.

Gebruik tekst 4.

In tekst 4 richt Platform31 zich tot gemeenten om ze te adviseren over het betrekken van bewoners bij de overgang naar aardgasvrije wijken. Er kunnen vier verschillende typen bindingen onderscheiden worden. Een daarvan is het type economische bindingen.

- 2p 14 Geef aan welke **twee andere** typen bindingen tussen de gemeente en bewoners te herkennen zijn bij de overgang naar aardgasvrije wijken. Gebruik in je antwoord per type bindingen informatie uit tekst 4.

Gebruik tekst 4.

Democratisering en institutionalisering zijn twee veranderingsprocessen die de moderne samenleving hebben vormgegeven.

In tekst 4 staat het advies van Platform31 aan gemeenten om bewoners te betrekken.

- 2p 15 Beredeneer met een **ander** kernconcept dat in dit advies de gevolgen van een veranderingsproces te herkennen zijn. Gebruik in je redenering:
- de naam en de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verandering;
 - informatie uit tekst 4 om het gekozen kernconcept te illustreren.

Gebruik tekst 4.

Het stromenmodel is een model van politieke besluitvorming. Een stroom uit het stromenmodel is de problemenstroom.

De problemen bij het vervangen van aardgas in wijken om de uitstoot van broeikasgassen tegen te gaan, kunnen worden herkend als een problemenstroom.

- 2p 16 Beschrijf met **twee andere** stromen uit het stromenmodel dat er een 'window of opportunity' kan ontstaan voor gemeentelijke besluitvorming over aardgasvrije wijken. Gebruik in je beschrijving:
- de namen van de twee andere stromen uit het stromenmodel;
 - per stroom informatie uit tekst 4;
 - een omschrijving van het begrip 'window of opportunity'.

Gebruik tekst 5.

In het eerste deel van tekst 5 beschrijft Platform31 de groepsvorming van een bewonersorganisatie in het Haarlemse pilotproject.

- 2p 17 **a** Beredeneer dat in het Haarlemse pilotproject groepsvorming plaatsvindt. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept groepsvorming;
 - informatie uit tekst 5 om groepsvorming te illustreren.

Er zijn vijf fases in de ontwikkeling van groepen. Een daarvan is de integratiefase.

- b** Beredeneer in welke **andere** fase van groepsvorming de Haarlemse bewonersorganisatie zit. Gebruik in je redenering:
- de naam en een omschrijving van een fase van groepsvorming;
 - informatie uit tekst 5 om de gekozen fase te illustreren.

Gebruik tekst 5.

In tekst 5 beschrijft Platform31 twee pilotprojecten van gemeenten om bewoners te betrekken bij het besluitvormingsproces over het aardgasvrij maken van wijken: in een Haarlemse wijk en in een Rotterdamse wijk. In politieke besluitvormingsmodellen wordt onderscheid gemaakt tussen twee typen politieke steun. Voor het aardgasvrij maken van de wijk is in de Haarlemse wijk het ene type politieke steun te herkennen en in de Rotterdamse wijk het andere type politieke steun. Daarnaast kunnen in de twee wijken verschillende typen kapitaal worden onderscheiden. Deze typen kapitaal kunnen het type politieke steun in de wijken verklaren.

- 4p 18 **a** Geef voor de Haarlemse wijk met een type kapitaal een verklaring voor het type politieke steun onder de bewoners voor het aardgasvrij maken van de wijk.
- b** Geef voor de Rotterdamse wijk met een type kapitaal een verklaring voor het type politieke steun onder de bewoners voor het aardgasvrij maken van de wijk.

Gebruik voor **a** en **b** in je verklaring steeds:

- per wijk een ander type politieke steun;
- per wijk informatie uit tekst 5 om het gekozen type politieke steun te illustreren;
- per wijk een ander type kapitaal en een omschrijving van het gekozen type;
- per wijk informatie uit tekst 5 om het gekozen type kapitaal te illustreren.

Gebruik tekst 5.

Democratisering is een veranderingsproces dat de moderne samenleving heeft vormgegeven.

- 2p 19 **a** Leg uit dat de verhouding tussen bewoners en gemeente in het Haarlemse pilotproject meer gedemocratiseerd is dan in het Rotterdamse pilotproject. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept democratisering;
 - informatie uit tekst 5 waaruit democratisering blijkt.

Bij het democratiseringsproces kan een aantal kanttekeningen worden geplaatst. Een daarvan is dat door democratisering besluitvorming langer kan duren.

- b** Geef aan welke **andere** kanttekening bij democratisering te maken is bij het Haarlemse pilotproject. Gebruik in je antwoord:
- een kanttekening bij het proces van democratisering;
 - informatie uit tekst 5 waaruit de gekozen kanttekening blijkt.